

RESUMÉ

Pavel KOŠTÁL, Židovské a Ježíšovo pojetí čistoty podle Mk 7. kapitola, diplomová magisterská práce, Katolická teologická fakulta UK v Praze, 2006

Tato diplomová práce je historicko teologického typu. Vychází z motivu konfrontace Ježíše s různými náboženskými skupinami a směry, co se týče čistoty. V této práci je kladen důraz na nejtypičtější představitele židovské náboženské obce a tedy farizeje a zákoníky. Spor o čistotu je poměrně hojně doložen v Novém zákoně, u synoptiků a také ve Starém zákoně, který slouží jako pramen a podklad pro tyto spory.

Diplomová práce je rozložena do tří rozsáhlejších celků.

V prvním celku na základě podrobnějšího studia Mišny a Talmudické literatury, tato práce ukazuje kořeny sporů o čistotu, které s takovými fatálními důsledky vplynuly za dob příchodu Ježíše Krista. Tyto spory se odehrávaly právě mezi Ježíšem a židovskými náboženskými frakcemi, které nechtěly pochopit, že došlo ke změně doby a že psaný zákon, byť daný závazně Bohem pro vyvolený národ, včetně psané lidské tradice, ztratil svůj význam. Neměl totiž spasitelnou moc. Božský zákon o ní formou svatých Písem informoval a dával pravidla, která byla nutno dodržovat, aby člověk dospěl k zaslíbenému eschatologickému cíli. Psaná lidská tradice pak byla pouhým odvarem zákona Božího.

V druhém celku se zabývá vzájemným porovnáním pojmu čistoty a tím jak byl ve starozákonním Izraeli chápán. Porovnání je vztaženo se zřetelem k exegezi k Markově evangelium 7. kapitola. Jedná se o porovnání s novozákonními knihami, dále pak synoptiky, se Starým zákonem a také je použita literatura, která popisuje psanou tradici, tedy jakési zdvojení svatého Písma, daného Bohem Izraeli. Významnou roli v kontextu této práce hraje tak židovské písmo jako Mišna, Talmud a Tosefta. Nejvíce rozvedena k pojmu čistoty je Mišna.

V třetím celku jsou pak podrobně rozepsány a analyzovány spory mezi Ježíšem a židovskými náboženskými třídami. Tento celek ukazuje, že Židé v konfrontaci s Ježíšem setrvávají na svých původních stanoviscích a tím z hlediska věčného života nezdravě lpí na psaném zákoně. Zcela jim uniká fakt, že zákon přišel naplnit právě Boží Syn a tím je osvobodil od otroctví zákonu. Boží Syn se jim dal jako dovršení a naplnění zákona. Zákon psaný však bylo nutno dodržovat i nadále ve smyslu textu Mt 5,17-20. Novým převyšujícím zákonem se však stal příkaz lásky. Velmi důležitou pomůckou je v této části i komentář od J. Neyreye, od kterého se odvíjí i další koncepce této práce.